



Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Conseqventibvs Pertexens, Quae post beatum S. Xauerij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

6. Naufragium & mors F. Antonij Fernandez.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

Nonnij mortem , si non præcipitassent impiorum manus , diu certe dif-
ferri non poterat in perpetua ærumnos laboris assiduitate , in victu præ-
ter herbas crudas , & orizæ pugillum ad omnes delicias omnibus caten-
te in tecto etiam & lecto , præter cœlum & humum nullo : continuus
ad hæc inter fidei hostes , quocumque vocaret ministerij sacri officium
discursus ; & nauigatio aduersis temporibus importuna ; crebrisque
naufragiis cum prætentissimo vitæ periculo infelix.

6.
Naufragium
& mors F.
Antonij
Fernandez.

Huic ergo sed quinto ab obitu anno 1554. Februarij 22. successit F.
Ioannes Fernandes , & mouit hominem ad hanc partem laboris tam ar-
dui optandam , Christianorum illorum calamitas , Maurorum permissa
tyrannidi , à quibus in miseram abaci seruitutem aut vilissimo pretio
venabant , aut si emptor deesset , esca piscibus in mare mittebantur.
Quare Fernandio obseruandi sui iugis necessitas instabat , cum apparere
in publico non posset , nisi cum perpeti necis inopinatae discrimine , me
quidem (ait ipse metu scribens) si occupauerint , non erunt solo fustario
contenti , & destituentur Christiani omni præsidio doctrine & salutis.]
Seruauit tamen Deus incolumem , accipiebatque à multis etiam interim
insulis nuntios , quibus ab eo baptismum flagitabant. In iis insula duo-
rum Burrorum , milliarium ambitu sexcentorum , ad tertium & sesqui-
sub antarcticò gradum sita. Ea Christianos , sed baptismō tenus , ha-
bebat quamplurimos , rerum de reliquo diuinuarum rudes , & nullas
Christianæ vitæ regulas edoctos. Illuc enim cum olim Lusitani nego-
tiatores appulissent , impetrare inde discessum ex incolis non ante po-
tuerunt , quām eorum ad quatuor millia Christiano ritu abluiſſent , ve-
rū prope ignaros quid agerent ; & nulla nisi exili admodum institu-
tione irroratos: quārentibus sub hæc , quam morum formam imitari de-
berent , vt Christiano munere fingerentur indexere illis mercatores
non aliud , nisi vt ad crucem quam ipsi statuerant prætereundo genua
flecerent , & sublatis in cœlum manibus Dei misericordiam poscerent
hoc vno se saluos confidebant fore , & vita quam ethnici duxerant ,
eadem pergebant viuere Christiani. acceſſebatur ergo ab iis Fernandez ,
vt qui nondum essent baptismō consecrati , ab eo illum fusciperent. Ten-
debat & aliae insulæ ad illum manus , & ex Amboino per legatos illum
ad se vocabant , vrgentes maximè vt sui misertus , sibi quoque salutem
afferret , quam non possent ab ylo alio sperare. Is vero tunc secum præ-
ter Vincentium Pereiram pietatis feruidæ Lusitanum habebat neminem;
qui arrepto in Sinas itinere vt Societatem illic à Xauerio obtineret ,
consultiori Beiræ suasu in Amboinum transmiserat , vt eam strenua ope-
ra mereretur. Hoc vno comite Fernandez , ad quārentos populos se ac-
cingit à quibus baptismum rogabatur. Ad hoc ipsi locum in cercuro
suo præbuit nepos Jordani Freiræ , Præfecti quondam arcis Ternatensis.
Est porro eius nauigij figura qualis eo in mari solet , è lignis teretibus ,
nec ægre solutilis quod nullis tabulae confixa clavis , mutua solum com-
missione connectantur ; agitur triplici remigum ordine , transuersas ad
latera

latera extendit trabes , quibus et si mergatur , non facile tamen ad ima deprimitur. In altum prouexerant cum turbato horribilem in modum cœlo , tempestas cruda nauim exagitat , & quassationibus ferendis imparem euertit , vectores in aquis pereunt , Vincentius Pereira incassum omnia contendit ut Fernandum feruaret , distantem enim à terra longinquis , maris iactatio vehemens omni ope exclusit , & fluctibus obruit. Vincentius vtceumque brachiorum remigatione se sustinens ad rupem impingitur , quam dum prehendere nititur tam crebro fluctu in faxa illis est , vt iis tandem correptis , nisi manibus serpendo non posset incedere . Sic triduum reptans cum errasset demum indigenam offendit , à quo humaniter semiuius in humeros tollitur , & reficiendus in Christianorum villam deportatur; qui cum reliquis Amboinenibus incredibili meætore prosecuti sunt mortem Fernandij , quem à se tam pri- dem fidei , & mysteriorum doctore carentibus tamdiu expectatum , vix que sibi ostensum repente amississent. Vir erat efficacissimi ad Dei gloriam feruoris , & in transcribendis in eius obsequium Ethnicis adeò strenui , vt dici viii spatio quandoque baptizauerit septingentos , no- cem primæ auroræ facio illo opere coniungens. Incidit illius ad Deum transitus in 12. Martij , anni 1554.

Cœteros agendi , tolerandique vis & assiduitas quietis impatiens paulatim absumebat , prosternebatque signillatim modo hunc , modo il- lum operiorum , vt interdum omnes domus eiusdem ægrotarent ; cu- ratorem ægroti agere cogeretur ægrotus ; omnes verò proximis adesse , & ad animorum necessarios usus accurrere; summum tamen his morbo- rum ærumnis futurum fuisse solatium , eorum unus scribit , si vel fru- stum panis nancisci potuissent , sed panis alias deerat præter quem ex arbore paulo palma maiori conficiunt incolæ , ligno eius in farinam commolito , pistoque in massas , & neglectim cocto. Sagu indigenis di- citur , saporis expers , & gratia , & semihominum , quales ij sunt , ci- bus. Inuenitur ibidem ex oriza panis , sed arctus , & rarus , & vix nisi in mensis optimatum. Nostris obsonium orizæ tostæ pugillus dabat aqua maceratus ; aut si quando ad mare ouum testitudinis , vel aliquid pi- scium , in delitiis ponebatur ; somnus vt plurimum humi sub arbore vel in littoris arena ; medicus , sua cuique naturæ constitutio robusta , & vi- ce remedij cuiusvis patientia. Operis tamen perpetua , & indefessa stre- nuitas , & in tanta viætus , & medicaminum egelse tam alacris , & ani- mo vegeta , vt si corpus quoque mens suis voluptatibus refoueret , qui- bus usquam negabat Xauerius se diuiniores , quam in Mauro expertum , vnde procul abesset omne ab humanis solatiis lenamen. Certo quidem inducor ut putem ad has S. Ignatium allusisse nostrorum in Mauro ; Amboino , Molucis calamitatum conflictiones , cum ad fulciendam in Europa Collégiorum quorundam constantiam quæ dura tunc premebat inopia , reuocaret illis per litteras quæ nostri apud Indos paterentur ; & sunt eiusmodi literæ , vt quam iis quondam tulere consolationem ,

7.
Patrum inter
Molucas
ærumnæ.

N. 3. eandem